

Dansk Nefrologisk Selskab

Formandens beretning 2019/2020

Medlemmer

Selskabets medlemstal er 294 + 2 firmamedlemskaber

Bestyrelse

Efter generalforsamlingen d. 10. maj 2019 har Dansk Nefrologisk Selskabs bestyrelse været sammensat som følger:

Helle Charlotte Thiesson, Odense Universitetshospital (formand)
Jens Schmidt Iversen, Rigshospitalet (næstformand)
Ditte Hansen, Herlev Hospital
Mark Reinhard, Århus Universitetshospital
Jon Waarst Gregersen, Ålborg Universitets Hospital
Iain Bressendorff, Herlev Hospital (repræsentant for Yngre Nefrologer)

Sekretær Kristian B. Buhl, Odense Universitetshospital.

Foreningen af Yngre Nefrologer (YN), som er en del af DNS, fungerer med egen bestyrelse.
Iain Bressendorff (formand), Anders Nordholm (næstformand) Maria Lerche Mace (sekretær), Mie Eickhoff, (kasserer), Marie Bangstrup, Rasmus Kierkeskov Carlsen, Sarah Kelddal, og Philip Schytz.

Sekretariatsfunktion og hjemmeside m.m.

Selskabets sekretær Kristian B. Buhl har til alles tilfredshed varetaget sekretærfunktioner for medlemmer og bestyrelse, og har sørget for afvikling af mange virtuelle bestyrelsesmøder. Den virtuelle mødeform blev indført inden COVID19 pandemien gjorde det nødvendigt. De virtuelle møder fungerer godt, og gør det muligt med en mere fleksibel mødeform. Selskabets seniorkonsulent, Jens Gregers Sørensen har med vanlig økonomisk indsigt taget sig af bogføring, udbetalinger og revisionsopgaver.

Bestyrelsen har besluttet at hjemmesiden www.nephrology.dk skal opdateres og gøres mere brugervenlig. Dette bliver i første omgang indenfor de rammer den nuværende platform tillader. Hjemmesiden ajourføres fortsat løbende af Webmaster Mona Klausen Storm, Odense Universitetshospital. Hjemmesiden indeholder relevante informationer for selskabets medlemmer, herunder møder, rapporter, arbejdsgrupper og i fremtiden arbejdes på flere nationale kliniske retningslinjer. Stor tak til Kristian, Jens og Mona.

Der er fortsat problemer med at downloade DNS APP'en AKI og CKD fra APP-store på iPhone platformen. Vi har fået en forespørgsel fra MyMedCards, om DNS appen må blive tilgængelig på deres platform. Vi er ved at undersøge om dette er mulighed. Den interaktive webapplikation kan dog stadig tilgås fra DNS hjemmeside: <http://nephrology.dk/ckd-webapp/>.

DNS har en Facebook side – Danish Society of Nephrology, hvor der er potentiale for at øge aktiviteten. Der diskuteres løbende om DNS skal være aktiv på andre og nyere sociale medier. Yngre nefrologer ville oplagt kunne bidrage positivt med denne opgave.

Regnskab

Selskabets økonomi er acceptabel. Vi har i 2019 afholdt vanlig mødeaktivitet med mange udenlandske foredragsholdere. Det er tiltagende vanskeligt for firmaer at tilbyde sponsorater, og DNS bliver nødt til at forholde sig til en anden form for afvikling af møder. Vi har besluttet, at man fortsat kan møde op til alle videnskabelige forår- og efterårsmøder uden tilmelding, men som noget nyt skal tilmelde sig forplejning. Medlemskontingent foreslås uændret i 2019 – dvs 400 kr for ikke speciallæger, 700 kr for speciallæger, 0 kr for pensionister og alder > 70 år og 5000 kr for firmamedlemmer. Vi har erfaret at der har været en del problemer med dels medlemskabet af DNS og dels betaling.

- 1) En del medlemmer er uden deres vidende blevet udmeldt af DNS. Lægeforeningen oplyser at de kun udmelder medlemmer der ikke betaler deres kontingent. Vi er dog overbeviste om at der er sket en systemfejl, som vi forsøger at få klarlagt.
- 2) En del speciallæger har ikke betalt korrekt kontingent efter øgning af kontingent i 2017. hvordan fejlen er opstået er ikke oplagt. Fejlen er rettet per maj 2020.

Selskabets egen kapital var 257.892 kr ved udgangen af 2019. Ved udgangen af 2018 var egen kapitalen 287.012 kr. En negativ difference på -29.120 kr.

Nordiske Nyredage 2021 flyttes til 2022 pga. COVID19

Planlægningen af Nordiske Nyredage er ramt af COVID19 pandemien. Bestyrelsen har netop besluttet at udskyde mødet til 2022. Det er økonomisk alt for risikabelt at planlægge mødet til foråret 2021. De øvrige nordiske lande bakker op om denne beslutning. Hjemmesiden bliver løbende opdateret www.NSN21.dk. Det videnskabelige program var stort set på plads, men ændringer kan nu forekomme. I samarbejde med de nordiske lande har vi planlagt et præ-symposium (uddannelses session) med max 50 deltagere. Hvert land har som noget nyt ansvaret for en session. Formålet er blandt andet at fremme det nordiske samarbejde og sikre fælles ejerskab af kongressen.

Styrket samarbejde imellem de nordiske nefrologiske selskaber

I forbindelse med afholdelse af Nordiske Nyredage i Turku i 2019, blev det drøftet hvordan vi kan optimere det nordiske samarbejde. Vi blev enige om, at forsøge at styrke dette ved virtuelle møder cirka hver 2. måned. Foreløbig har dette ført til planlægning af et præ-symposium som nævnt ovenfor, COVID19 strategier har været drøftet. Derudover har vi besluttet at lave en liste over nordiske nefrologiske afdelinger, som man kan kontakte hvis man er interesseret i et besøg på anden nefrologisk afdeling. Tanken er at man med få linjer beskriver sin nefrologiske afdeling, hvad man kan tilbyde, samt en kontaktperson. Så simpelt et set-up som muligt. Hvert land lægger disse kontakter ud på deres respektive hjemmesider. Derudover vil vi i forbindelse med Nordiske Nyredage facilitere et møde for yngre nefrologer. Vi håber også et styrket samarbejde kan øge fælles nordiske forskningsprojekter i fremtiden.

Arbejdsgrupper

1. Tværfagligt landsdækkende udvalg vedr. palliation og maximal medicinsk uræmibehandling (MMU)

Udvalget har i år udgivet: *National klinisk retningslinje for behandlingsstrategi uden dialyse for patienter med kronisk nyresvigt*. Denne nationale retningslinje er udarbejdet ved hjælp af puljemidler fra Finansloven 2017 og er tilgængelig på DNS hjemmeside.

2. Glomerulonefritis

Gruppen er færdig med "Holdningspapir for behandling af glomerulonefritis 2018" som nu ligger på hjemmesiden. Gruppen har planlagt et 1-2 møder årligt med henblik på revision af dokumentet.

3. Historiegruppen

"*Dansk Nefrologis og Nyrefysiologis historie*" blev præsenteret til efterårsmødet 2019 og efterfølgende blev E-bogen tilgængelig på hjemmesiden. Dette er en bog der på formidabel vis illustrerer, hvilken udvikling nefrologien og nyrefysiologien har gennemgået i Danmark. Bestyrelsen vurderede at bogen også skulle udgives i papirformat, og den er nu blevet trykt i en paperback udgave og kan købes for 100 kr + porto, eller afhentes på nyremedicinsk afdeling i Odense. Når de videnskabelige møder genoptages kan bogen også købes her. Er man mange på en afdeling der ønsker bogen, kan man afgive en samlet bestilling.

4. Forebyggelse af AKI ved anvendelse af jodholdig kontrast

Bestyrelsen har nedsat en arbejdsgruppe bestående af Jens Dam Jensen, Kjeld Erik Otte, Mette Brimnes Damholdt + radiolog.

5. Kommende guidelines og arbejdsgrupper (1-2 repræsentanter fra hver region)

Behandling af forebyggelse af diabetisk nefropati

SGLT2 hæmmer og CKD

Videnskabelige møder:

Årsmødet 10.-11. Maj 2019

Årsmødet blev afholdt i Odense Koncerthus. Der deltog 129 medlemmer til den videnskabelige del af mødet, og der deltog 90 medlemmer til middagen inklusiv foredragsholdere. Til mødet havde vi 13 udstillere, med cirka 20 deltagere fra industrien.

Uddannelsessession handlede om proteiner, ernæring til nyresyge og kvalitet i proteiner. Foredragsholdere var Peter Marckmann, Mark Reinhardt og diætist Louise Rasmussen. Til denne del af mødet var medlemmerne interaktive ved anvendelse af "mentimeter", således at man kunne stemme og skrive direkte kommentarer til foredragsholdere, hvilket fungerede godt.

Vi havde en spændende session om nefro-onkologi, hvor Eva Elbæk fra Herlev gav et oversigtforedrag om immunterapi. Professor JKenar Jhaveri fra New York opdaterede os med alle aspekter indenfor nefro-onkologien, og havde forslag til hvordan man kunne håndtere patienter der både krævede immunterapi og immundæmpning såfremt de var transplanterede. Den sidste session inden generalforsamlingen omhandlede behandling og forskning strategier indenfor svært nyresvigt. Professor Peter Stenvinkel gav et inspirerende og underholdende foredrag omkring biomimethics - hvordan vi skal lære af evolutionen

indenfor dyreriget og anvende dette til human forskning. Vi sluttede dagen hvor Morten Buus Jørgensen gav en lille update fra "Historiegruppen", hvor vi ser frem til den endelige E-bog i efteråret.

Lørdag den 11. maj startede med Claus Brun forelæsningen, hvor James Heaf holdt et lærerigt foredrag om det vigtige emne "How do we increase the prevalence of home dialysis."

Det er opløftende at der foregår megen nefrologisk forskning i Danmark, 14 foredrag var udvalgt til oral præsentation. De to vindere blev Stine Lohmann fra Århus Universitetshospital med foredraget "Feasibility of allogenic MSC administration in the renal graft artery in a DCD autotransplantation pig model" som fik en kongresrejse til ERA-EDTA sponsoreret af Pharmacosmos. Den anden vinder var Anders Nordholm fra Herlev og Rigshospitalet, som vandt ERA EDTA national Society of Nephrology grant med foredraget "Effect of low dietary phosphate on the disturbed mineral metabolism in uremia, circadian rhythms and response to fasting" Det videnskabelige program sluttede med en session omhandlende Tolvaptan i Danmark. Lise Grove fra Amgros gennemgik hvordan arbejdsgangen er med dyr medicin, og hvordan man håndterer ansøgninger fra medicinerrådet. Poul Freese som er DNS repræsentant i medicinerrådet gennemgik baggrunden for de danske anbefalinger. Vi sluttede med en pro et con session med Bo Feldt Rasmussen fra RH og Hans Dieperink fra OUH.

Frank Mose fik et par minutter under mødet, hvor han erindrede os om det nationale PRAISE studie, med det formål at få flere patienter inkluderet.

Generalforsamlingen 2019

Den blev afholdt i vanlig ro og orden. Claus Bistrup blev valgt som dirigent. Mommsens legat blev uddelt til Henrik Birn og Kristine Hommel. Henviser i øvrigt til referat på hjemmesiden.

Efterårsmøde 10. oktober 2019, Århus Universitetshospital

Et velbesøgt møde afholdt i Århus. Der deltog cirka 50 diskussionslystne nefrologer

Første del af mødet var arrangeret af Mark Reinhard og Ian Bressendorff og emnet var: "Treatment of atrial fibrillation in chronic kidney disease – What's new". En spændende session med kardiologiske oplægsholdere Erik Lerkevang Grove og Jens Erik Nielsen-Kudsk, Anne-Mette Hvas fra Center for Hæmofili og Trombose og nefrolog Nicholas Carlson.

Anden del af mødet omhandlede diuretika og var arrangeret af Ditte Hansen. Dette klinisk særdeles relevante møde havde to danske foredragsholdere Robert Fenton fra Århus Universitet og Boye L Jensen fra Syddansk Universitet og nefrolog Ewout Hoorn fra Rotterdam, Holland. Vi blev alle opdateret med den nyeste viden indenfor diuretika og deres effekt set ud fra både et molekylær biologiske samt klinisk synspunkt. Hvordan håndterer/kombinerer vi diuretika og hvilke nye diuretika er undervejs.

Sidst men ikke mindst afsluttede vi med Historiegruppens indlæg og fejrede at E-bogen "Dansk Nefrologi og Nyrefysiologisk Historie" er blevet færdig og nu er tilgængelig på DNS hjemmeside. Svend Strandgaard fortalte om "Nefrologi i Danmark før specialet Nefrologi", Niels A Larsen gennemgik "Udrulningen af kronikerdialysen i Danmark, Hans Erik Hansen" De første transplantationer i Danmark og Niels-Henrik Holstein Rathlou havde et indlæg om Dansk nyrefysiologisk historie: Er nyren en kirtel eller et filter. Efter Historiegruppens indlæg stod det alle klart, at de udfordringer man havde i nefrologiens spæde år, var ganske anderledes end dagens udfordringer i nefrologi. Dagen blev afsluttet med et glas "bobler" for at fejre bogens afslutning.

Møder Efter-Covid19

Covid19 satte sit præg på bestyrelsesarbejdet primo marts 2020. Bestyrelsen aflyste forårsmødet dagen før det skulle afholdes og tog samtidig beslutning om at årsmødet skulle udsættes til 2. oktober. En beslutning vi tænkte var lidt overforsigtigt, men økonomisk fornuftigt. På det tidspunkt havde vi på ingen måde forestillet os, at vi ikke var i stand til at gennemføre årsmødet i 2020 heller. Den første virtuelle generalforsamling 2. oktober 2020 bliver en realitet.

- Forårsmøde 5. Marts 2020, Herlev (AFLYST PGA COVID19)
- Årsmøde 1.-2. Maj, Odense (AFLYST PGA COVID19)
- Årsmøde 2.-3. Oktober Odense (AFLYST PGA COVID19)
- Efterårsmøde 2020, Odense (AFLYST PGA COVID19)
- Nordiske Nyredage 5.-8. Maj (Udsat PGA COVID19 til april/maj 2022)

Dansk Nefrologisk Selskabs Forskningsfond og Rejsefond 2019

De seneste år er forskningsfonden blevet mindre grundet dårlige afkast. Derfor var der kun kr 169.000 til uddeling i 2020. Antallet af rettidigt indsendte ansøgninger til DNS 's Forskningsfond er mere end halveret det seneste år. I alt 15 ansøgninger, heraf 10 ansøgninger til projektstøtte og 5 ansøgninger til rejselegater.

Uddeling af fondsmidler sker iht. Dansk Nefrologisk Selskabs Forskningsfonds vedtægter hvilket blandt andet betyder 39.000 kr er bundet til gæsteforelæsere og videnskabelige møder. Der blev således fordelt 125.000 kr til 5 projekter og 11.000 kr til 2 rejseansøgninger.

Opslag til ansøgning i 2021: *Der prioriteres nationale studier. Der prioriteres ligeledes ansøgninger fra yngre læger i opstartsfasen. Ansøgninger prioriteres, hvor ansøger er medlem af selskabet.*

Mommsens Legat

Bestyrelsen har besluttet at tildele Selskabets hædersbevisning i 2020 til overlæge ph.d. Claus Bistrup Odense Universitetshospital og overlæge, og cand. Med, ph.d Maria Lerche Mace, rigshospitalet. Uddelingen vil foregå virtuelt til generalforsamlingen den 2. oktober.

Dansk Nefrologisk Selskabs Landsregister (DNSL)

DNSL er en klinisk kvalitetsdatabase som indgår i paraplyorganisationen Regionernes Kliniske Kvalitetsudviklingsprogram, RKKP, som giver økonomisk tilskud til drift og understøtter databasen med epidemiologiske og biostatistiske ressourcer. I efteråret 2019 fik vi at vide, at et prioriteringsråd i RKKP havde vurderet alle databaser, og noget overraskende fik vi det nedslående svar vedrørende DNSL at *"Databasen har haft dokumenterbar effekt på kvaliteten men kan ikke sandsynliggøre, at de kan bidrage til kvalitetsudvikling i nuværende form. Der er behov for større udviklingstiltag."* Såfremt databasen ikke udvikles tilfredsstillende vil det betyde lukning af DNSL. DNS og styregruppen for registerudvalget, ledende overlæger, specialeansvarlige overlæger fremsendte høringsvar til RKKP hvor der blev argumenteret for at

man på ingen måde er enig i den vurdering og at DNSL er et vigtigt arbejdsredskab i den kliniske hverdag til at sikre ensartet behandling på alle nefrologiske afdelinger. I forbindelse med dette arbejde en særlig tak for uvurderlig hjælp fra Søren Schwartz Sørensen, James Heaf og Kristine Hommel. Vi har ikke fået lovning på at bibeholde DNSL databasen!!!!, men har fået en chance for at udvikle databasen ved at oprette en Kronisk Nyresygdom database, som en integreret del af DNSL og dermed væsentlig udvidelse af patientpopulationen. Ydermere har vi sat fokus på kvalitetsudvikling af nuværende database bl.a. i form af nye indikatorer. Inden udgangen af 2021 skal denne udvikling være gennemført. De første møder med RKKP er afholdt i forhold til afgrænsning af en CKD population.

Som tidligere nævnt har RKKP besluttet, at hele registeret skal omkodes fra STATA til SAS, en opgave der ikke overraskende har været mere omfattende end forventet, og desværre betydet forsinkelse af årsrapporten fra 2019 . Indikatorrapporten for 2019 er tilgængelig på hjemmesiden, og data fra 2018 fremgår af denne rapport

Danske Regioner har gennem RKKP givet en treårig bevilling 2017-2021. Budgettet for DNSL i denne periode er 141.000 hvoraf 125.000 er aflønning for den driftsansvarlige, og 16.000 kroner for mødeaktivitet. Desværre er bevillingen fra 2022 reduceret med 25 %. Konsekvensen af dette kendes ikke for nuværende.

Den nefrologiske speciallægeuddannelse

Rekruttering og dimensionering

Søgningen til introduktionsstillinger er tilfredsstillende. Søgning til hoveduddannelsesforløb i nefrologi er generelt tilfredsstillende, der er dog udfordringer i enkelte geografiske områder.

I forhold til dimensionering af speciallægeuddannelsen i nefrologi 2021-2025, indsendte bestyrelsen i DNS et hørings svar efter input fra alle regioner. Overordnet så opleves balancen af hoveduddannelsesforløb ikke entydigt. Der er regionale og hospitals- funktionsniveau forskelle. Der er en tendens til, at man på afdelinger med højt specialiseret funktion synes der er balance imellem udbud og efterspørgsel, imens man på afdelinger med hoved- og regions funktionsniveau kan opleve at efterspørgsel er større end udbud. Helt overordnet så oplever Øst øget efterspørgsel, Nord og Midt forventer øget behov og Syd oplever balance.

Specialespecifikke kurser:

Hovedkursusleder er afdelingslæge Lene Boesby, Roskilde, der sikrer, at alle læger i speciallægeuddannelse har mulighed for at få de nødvendige kurser, effektueret af delkursusledelser. Kommende kurser annonceres på hjemmesiden. Sekretær Christina Rasmussen, Roskilde, er hovedkursusledersekretær. Enkelte kurser har været aflyst grundet COVID19, men udbydes igen.

Uddannelsesudvalg

Jf. kommissoriet er der plads til 9 medlemmer, heraf to HU læger.

Udvalget består af: Lene Boesby (formand)- hovedkursusleder, region øst. Anette Bagger Sørensen, lektor, region nord, Lena Helbo Taasti, uddannelsesansvarlig ovl, region øst, Niels Løkkegaard, lektor, region øst, Pernille Mørk Hansen – inspektør, region øst, Mark Reinhard, DNS repræsentant, region nord, Tobias Bomholt, HU-læge, UEMS, region øst, Mai-Britt Skadborg, HU-læge, region nord og Mette Isaak Abramsson - uddannelsesansvarlig ovl, region region syd.

Der henvises til referater på hjemmesiden

Nyt fra UEMS (European Union of Medical Specialist) Renal Section.

UEMS Tobias Bomholt ønsker at fratræde posten som DNS-repræsentant i UEMS. Uddannelsesansvarlig overlæge Bo Broberg, Herlev udpeges som ny repræsentant for DNS

Dansk Selskab for Intern Medicin (DSIM)

DSIM er paraplyorganisation for de medicinske specialer. Jens Schmidt Iversen træder ud af dette udvalg efter generalforsamlingen og Ditte Hansen bliver ny DNS repræsentant i DSIM bestyrelsen.

Bestyrelsen opfordrer alle medlemmer til at deltage i DSIM Årsmøder, der giver mulighed for opdatering af viden om de andre medicinske specialer og inspiration til vores involvering og bidrag til behandling af medicinske patienter. Ved årsmødet 28.. februar 2020 der i år drejede sig om "Hot topics i intern medicin" bidrog DNS med indlægget "SGLT2-hæmning – mere end bare glukosuri" ved overlæge, ph.d. Rikke Borg.

Samarbejde med Nyreforeningen

Nyreforeningens Forskningsfond:

Jan Carsten fra Dansk Transplantationsselskab og Helle C Thiesson har assisteret Nyreforeningen i februar 2020 til vurdering af ansøgere til Nyreforeningens forskningsfond. Der var mange gode ansøgninger.

Fælles strategi mod nyresygdom:

Der stiles mod halvårlige møder mellem formandskaberne for DNS og Nyreforeningen. På grund af Covid19 har dette været sat i bero i 2020, men et efterårsmøde er planlagt.

Nationalt genomcenter

DNS har i samarbejde med nyreforeningen og genetisk afdeling OUH indsendt en indstilling om helgenomssekventering af CKD patienter med ikke kendt diagnose.

COVID19 og CKD

Kristine Hommel har i samarbejde med RKKP fået data over patienter registreret i DNSL og som har haft COVID19 infektion. Data indrapporteres til ERA-EDTA hver måned og kan ses på hjemmesiden

<https://www.era-edta.org/en/registry/covid-19/>

Bestyrelsen i DNS har udarbejdet anbefaling til Sundhedsstyrelsen vedrørende risikogrupper i fht COVID19 og nyresygdom. Dette i samarbejde med de øvrige lægevidenskabelige selskaber.

Medicin i restordre:

DNS har sammen med de øvrige lægevidenskabelige selskaber rettet henvendelse til formanden for lægeforeningen Camilla N. Rathcke vedrørende et stigende antal præparater i restordre, hvilket er til stor gene for patienter og klinikere. Det planlægges at få LVS på banen også, og der har indenfor de sidste par uger været møde på

Helle C. Thiesson, Formand, DNS

